

Leho Jõeäär
leho@tt.ee

Teie 16.08.2023

Meie 06.09.2023 nr 7.1-2/23/17765-2

**Nõuded elektriprojekti koostamisele riigitee nr 79
teemaal ja kaitsevööndis**

Olete taotlenud Transpordiametilt nõudeid projektile, milles kavandatakse tehnovõrkude ehitust (keskpinge maakaabel, reservtoru ja AJ-de ümberehitus) riigitee nr 79 Upa-Leisi km 1,83-11,84 tee piirides (teemaal) ja tee kaitsevööndis Saaremaa vallas Saare maakonnas.

Kavandatava tehnovõrgu eeldatava asukoha ja paiknemise riigiteede suhtes olete määratlenud trassi plaanil. Kavandatava tehnovõrgu täpsed asukohad määratakse koostatava projektiga.

Võttes aluseks ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 ja lg 3, § 72 lg 1 p 5, § 92 lg 6 ja § 99 lg 3 ning Transpordiameti põhimääruse ja lähtudes majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisast „Maanteede projekteerimismid“ esitame nõuded maakaabelliini (edaspidi tehnovõrk) projekteerimiseks ning ehitamiseks riigitee piirides (teemaal) ja tee kaitsevööndis.

Tehnovõrkude projekti koostamisel riigiteede teemaal ja kaitsevööndis palume arvestada alltoodud asjaolude ja nõuetega:

1. Projekti koostamisel juhendada Transpordiameti juhendist: Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel.
2. Riigiteel nr 79 on järgmised erisused: Km 2,141 asub Upa sild, rekonstrueeritud 2011 a, vähim kaugus silla, tunneli või viadukti konstruktsioonidest on 3,0m, ristumise kohta esitada eraldi ristlõike joonis ja kooskõlastada eelnevalt Lääne regiooni sillainseneriga Ervin Hein ervin.hein@transpordiamet.ee
3. Transpordiamet on eelnevalt kooskõlastanud:
 - Empower AS tööle nr LR4323 „Liini kinnistu elektrivarustuse tööprojekt. Upa küla, Saaremaa vald, Saare maakond.“
 - EMPOWER AS töö nr LR2030 „Reedika maaüksuse elektrivarustuse tööprojekt, Kiratsi k, Saaremaa vald, Saare maakond. LR2030“.
 - Empower AS tööle nr SA18140P „Rehe mü elektrivarustuse tööprojekt Uduvere küla, Saaremaa vald, Saaremaa LP6084, 314981“

- Enersense AS töö nr LR7125 „Männimetsa Uduvere küla Saaremaa vald Saare maakond“.
 - Empower AS tööle nr LP8474 „Kurise mü elektrivarustuse tööprojekt, Saue-Putla, Saaremaa vald, Saaremaa 339274“
 - Väljastanud nõuded L175 Leisi-Sikassaare 110kV õhuliini põhiprojekti koostamiseks
4. **Teega rööpseid tehnovõrke võib teemaale kavandada ainult tee toimimise vajadusest (sh. teede laiendamine, kraavide rajamine/puhastamine, liikluskorraldusvahendite paigaldamine, teemaa hooldamine jne) üle jääva vaba teemaa olemasolul. Mitte kavandada uute tehnovõrkude paigaldamist maantee muldkehasse ja rajatistesse piki teed.**
 5. **Piki teemaad Tehnovõrgu kavandamisel tuleb projektis kaaluda alternatiivseid lahendusi ning välja tuua põhjendused miks on vaja Tehnovõrk kavandada teemaale ja kas puudub tehniliselt ning majanduslikult otstarbekam lahendus.**
 6. Täpsustavad nõuded:
 - 6.1 *Soovitame kavandada kogu tehnovõrgu riigiteega paralleelne osa väljapoole teemaad, näiteks olemasoleva elektriõhuliini trassi koridoris või riigitee kaitsevööndisse*
 - 6.2 *Juhul kui teemaalt väljapoole ei ole võimalik kaableid paigaldada, siis kavandada võimalikult teemaa piiri lähedale*
 - 6.3 *Kaablid paigaldada teemaal A-klassi kaitsetorusse, paigaldussügavus minimaalselt 1,0 m ümbritsevast maapinnast, kraavi põhja paigaldusel minimaalselt 1,0 m kraavi põhjast. Kraavi või tee mulde nõlvadesse kaablit mitte kavandada. Vajadusel võib nõlvade alla kaablit paigaldada kinnisel meetodil.*
 - 6.4 *Projektis käsitleda tehnovõrgu paigaldust riigitee maa-alal paepinnases. Paepinnases, kus paas on maapinnale lähemal kui 1 m, süvendada mikrotorustik vähemalt 0,3 m pae sisse (trassi minimaalne sügavus maapinnast - 0,6 m),*
 - 6.5 *Tehnovõrgu teljest mõlemale poole ette jäävad puud ja võsa raadata ning kannud juurida, kaasaarvatud teemaalt. Raiejägid utiliseerida. Asendiplaanil tuua välja trassi puhastamist vajavad lõigud.*
 7. Arvestada riigiteede protokolliliste katastriplaaniliste piiridega. Geodeetilisel mõõdistamisel palume eeltooduga arvestada ning vajadusel kontrollida teemaa piirinaabrite piiripunktide ja maaüksuste piiride õigsust piiriprotokollidel ja plaanidel kui mõõdistus ei ole tehtud L-EST-is.
 8. Kavandades tegevust riigitee maaüksuse piirides tuleb geodeetilised uuringud teostada vastavalt Majandus- ja taristuministri 14.04.2016 määrusele nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistamisele esitatavad nõuded“ ja Transpordiameti peadirektori 13.05.2008. a. käskkirjaga nr 102 kinnitatud juhendile „Täiendavad nõuded topo-geodeetiliste uurimistöode teede projekteerimisel“ (<https://www.transpordiamet.ee/riigiteede-juhendid#projektide-vormistam>). Lisaks teerajatiste mõõdistamisele peab geodeetilisele alusplaanile kandma ka kõik liikluskorraldusvahendid (liiklusmärgid, pörkepiirded jne).
 9. Projekt tuleb koostada vastavalt konkreetse tehnovõrgu projekteerimismõõdetele, standarditele ja Tee projekteerimise normidele (EhS § 99 lg 4). Teega paralleelsed tehnovõrgud kavandada üldjuhul sellisele kaugusele, mis tagab tee toimimise ja et ehituse käigus ei kahjustataks tee muldkeha ega tee koosseisus olevaid muid rajatise (kraavid, truupid, liiklusmärgid jne).
 10. Kõik maa-aluste tehnovõrkude ristumised riigiteedega, riigiteelt algavate kohalike teedega ja mahasõitudega kavandada teemaa piirides kinnisel meetodil, suundpuurimisega ning võimalikult täisnurga all (70°-110°). Läbiviigud tee muldkehast teha vähemalt 1,5 m; põhimaanteedel vähemalt 2,2m sügavusel ümbritsevast maapinnast. Juhul kui ehitusgeoloogilised andmed puuduvad arvestada puurimiskaeviku paigutamisel mulde

varisemisnurka 1:1 (sügavus:kaugus teest), et vältida maantee mulde, katendi ja rajatiste kahjustamist.

11. Teemaal, sh riigiteega ristumistel paigaldada tehnovõrgud kogu ulatuses kaitsehülssi.
12. Teekonstruktsioonide kahjustamine on keelatud; ehitustehnikaga manööverdamine maanteel, sh mulde nõlvadel ei ole lubatud.
13. Projekti koosseisus esitada riigiteedega kõigi ristumiste kohta ristmevälja joonis, millel on näidatud riigitee, transpordimaa piir, tehnorajatise asukoht, sügavus või kõrgus maapinnast (sügavused ka truubi või kraavi põhjast), puurimiskaevikute asukohad. Mõõtahelad siduda riigitee teljega.
14. Erandjuhul, kui kinnine meetod ei ole teostatav, tuleb lahtisel meetodil tehnovõrgu maanteest risti läbi või maantee muldesse kavandamist põhjendada ja maantee mulde, rajatiste ning katendi (kogu tee laiuses) taastamiseks koostada teeprojekt.
15. Riigitee ja mahasõitude teekatendi konstruktsiooni taastamise projekteerimisel tuleb lähtuda „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“ (MKM 09.01.2020 määrus nr 2), tee ehitamise kvaliteedinõuetest ja projekteerimismidest (EhS § 96 lg 3, § 99 lg 4) ning Transpordiameti juhenditest (<https://transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/tee-ehitus/juhendid>). Avalikult kasutatavatele teedele projekti koostamiseks ja ehitamiseks on nõutav vastava tegevusala kvalifikatsioon (EhS § 24) ning projekteerimistingimused riigiteedele annab Transpordiamet.
16. Projekteeritav ja ehitatav tehnovõrk peab vastama ehitusseadustikust tulenevatele normidele ning ei tohi ehituse ajal ega kasutusele võtu järgselt seada takistusi liiklusele, tee ja teerajatiste teehoiule (korrashoiule) või sademe- ja pinnasevete ärajuhtimisele riigitee transpordimaalt ja kaitsevööndist.
17. Tööde kavandamisel teemaal paiknevate teiste tehnovõrkude kaitsevööndisse tuleb saada nende valdajatelt EhS § 70 lg 3 kohane nõusolek.
18. Projektis näha ette tehnovõrkude paigaldustöödega rikutud maa-ala korrastamine, demonteeritud paigaldiste/rajatiste utiliseerimine ning kahjustatud riigitee rajatiste, kraavide, truupide, mulde ning teekatte taastamine.
19. Projektjoonised koos seletuskirjaga esitada Transpordiametile kooskõlastamiseks MicroStation või AutoCad formaadis L-EST-97 koordinaatsüsteemis, geodeetilisel alusplaani M 1:500/M 1:1000 elektroonselt e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee või läbi ehr.ee ehitusloa menetluses. Projektile lisada teemaa kasutusõiguse ala plaanid.
20. Taastatud teekonstruktsioonidele tuleb tehnovõrgu omanikul anda 5-aastane garantii. Garantii hõlmab mistahes defekte, vigu või muid (varjatud) puudusi, mis on tekkinud seoses Tehnovõrgu rajamisega. Tehnovõrgu omanik kohustub likvideerima või tagama nimetatud defektide, vigade või muude (varjatud) puuduste likvideerimise omal kulul Transpordiameti poolt esitatud nõudes määratud tähtaja jooksul.
21. Teehoiutööde (korrashoiutööde) tsoonis tuleb tehnovõrgu omanikul aktsepteerida teehoiutöödega seotud tegevusi.
22. **Tehnovõrgu omanik peab** enne projekti realiseerimist asumist esitada Transpordiametile vormikohase taotluse koos projektiga kooskõlastatud kasutusala plaani(de)ga teemaale tehnovõrgu ehitamiseks isikliku kasutusõiguse (IKÕ) lepingu sõlmimiseks (vorm saadaval www.transpordiamet.ee – Teehoid – Tee-ehituse juhendid – Riigimaade kasutus – tehnovõrgud – *Taotlus teemaale tehnovõrgu ja -rajatise ehitamiseks ja talumiseks vajaliku isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu sõlmimiseks*). Sõlmitud leping on aluseks teemaal projektikohaste tööde teostamiseks vajaliku liiklusvälise tegevuse loa väljastamiseks.

23. Ülalnimetatud punktides kirjeldatud põhimõtted peavad kajastuma ehitusprojekti seletuskirjas ja joonistel. Käesolevad nõuded lugeda projekti lahutamatuks osakslahutamatuks osaks

Juhime tähelepanu, et projektikohaste tööde teostamiseks riigitee teemaal (transpordimaal) ja ehitamiseks tee kaitsevööndis peab ehitaja taotlema Transpordiametilt enne töödega alustamist liiklusvälise tegevuse loa. Taotluse vorm on saadaval <https://www.transpordiamet.ee/taotlused-blanketid#tood-ja-piirangud-ma>. Loa taotlusele tuleb lisada ehitusaegse liikluskorralduse projekt. Vajadusel lisada ajutiste mahasõitude (kuuluvad peale tööde lõppu likvideerimisele) asukoha plaan. Ajutise liikluskorralduse kavandamisel tuleb juhendada majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusest nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“.

Järelevalvet „Ehitusseadustiku“ ja „Liiklusseaduse“ ning esitatud nõuete täitmise üle riigitee ja selle kaitsevööndi ulatuses teostab Transpordiamet sama seadusega kehtestatud korras.

Käesolev otsus jõustub teatavakstegemisest ja selle peale on võimalik esitada vaie Transpordiametile haldusmenetluse seaduses või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul.

Käesolevad nõuded kehtivad 2 aastat, peale mida tuleb nõudeid uuendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Gunnar Mägi

peaspetsialist

planeerimise osakonna kooskõlastuste üksus

Lisa: üldasendiplaan

5184315, Gunnar.Magi@transpordiamet.ee